

Správa úložišť radioaktivních odpadů
Charvátova 6, 110 01 Praha 1

Výroční zpráva o činnosti
Správy úložišť radioaktivních odpadů
v roce 1997

Zpracoval: **Ing. Vítězslav Duda**

ředitel Správy úložišť radioaktivních odpadů

Praha, únor 1998

Výroční zpráva o činnosti Správy úložišť radioaktivních odpadů
v roce 1997

O b s a h :

1. Úvod

2. Hlavní činnosti v roce 1997

3. Evidence původců radioaktivních odpadů a správa odvodů

4. Hospodaření SÚRAO

4.1 Financování činnosti

4.2 Rozpočet

5. Vyhodnocení roku 1997

6. Výrok auditora

7. Záměry pro rok 1998

Seznam příloh

Příloha A - Plnění plánu činnosti

Příloha B - Rozpočet dle položek

Příloha C - Výkaz příjmů a výdajů

Příloha D - Rozvaha

Příloha E - Auditorem ověřená uzávěrka

1. Úvod

Správa úložišť radioaktivních odpadů byla zřízena ke dni 1. června 1997 rozhodnutím ministra průmyslu a obchodu č. 107/1997 vydaným na základě § 26 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření, jako státní organizace, která bude zajišťovat činnosti spojené s ukládáním radioaktivních odpadů.

Posláním SÚRAO je zajišťovat bezpečné ukládání radioaktivních odpadů dosud vyprodukovaných i budoucích v souladu s požadavky na jadernou bezpečnost a ochranu člověka i životního prostředí před nežádoucími vlivy uložených odpadů a nepřenášet tak současné problémy spojené s využíváním jaderné energie a ionizujícího záření na budoucí generace.

Svoji činnost vykonává SÚRAO na základě vládou schváleného Statutu, ročního rozpočtu a plánu činnosti. Předmět činnosti, který je přesně definován atomovým zákonem, je velmi rozsáhlý a lze jej shrnout do těchto oblastí:

- příprava, výstavba a uvádění úložišť radioaktivních odpadů do provozu, jejich provoz a uzavření,
- nakládání s radioaktivními odpady,
- úprava vyhořelého nebo ozářeného jaderného paliva do formy vhodné pro uložení,
- monitorování vlivu úložišť radioaktivních odpadů na okolí,
- vedení evidence převzatých radioaktivních odpadů a jejich původců,
- vypracování návrhů na stanovení odvodů původců radioaktivních odpadů na jaderný účet,
- správa odvodů,
- zajištění a koordinace výzkumu a vývoje v oblasti nakládání s radioaktivními odpady.

2. Hlavní činnosti v roce 1997

Plán činnosti a rozpočet SÚRAO na rok 1997 byl pro umožnění zahájení její činnosti schválen jako provizorní již v dubnu 1997 ministrem průmyslu a obchodu opatřením č. 12/97, v září 1997 byl předložen k projednání Radě SÚRAO a v prosinci 1997 byl schválen vládou usnesením č. 822/1997.

Těžiště prací v hodnoceném roce spočívalo ve zpracování základních dokumentů a materiálů potřebných pro zahájení činnosti SÚRAO, v zajištění vhodných prostorů a materiálního vybavení a současně v personálním zajištění výkonu jednotlivých funkcí a vytvoření základní organizační struktury SÚRAO.

Jako základní dokument byl vypracován a schválen Statut SÚRAO. Byl zpracován pracovní řád, platový řád, organizační řád, směrnice pro zadávání veřejných zakázek a byly připraveny další interní dokumenty upravující vnitřní chod SÚRAO. Ke konci roku 1997 měla SÚRAO celkem 8 zaměstnanců v trvalém pracovním poměru.

SÚRAO zpracovala návrh nařízení vlády „o výši a způsobu odvádění prostředků původců radioaktivních odpadů na jaderný účet“, které pod č. 224/97 Sb. nabylo účinnosti dne 1. října 1997.

SÚRAO vydala stanovisko ke studii na vyřazení jaderné elektrárny Dukovany z provozu, umožňující ČEZ, a. s., vytvářet zákonnou peněžní rezervu na takové vyřazení, zahájila jednání s dalšími původci radioaktivních odpadů a zahájila evidenci původců radioaktivních odpadů a správu odvodů na jaderný účet (viz kap. 3). Dále připravuje postup převzetí úložišť radioaktivních odpadů do vlastnictví státu a postupně přebírá od ÚJV Řež, a. s., a vlastníků provozovaných úložišť koordinaci řešení rozvojových programů v oblasti nakládání s radioaktivními odpady, zejména program vývoje hlubinného úložiště

radioaktivních odpadů. Provozovaná úložiště radioaktivních odpadů budou převzata v souladu s atomovým zákonem do roku 2000.

Konkrétní plnění plánu činnosti za rok 1997 je uvedeno v příloze A.

3. Evidence původců radioaktivních odpadů a správa odvodů

Postup evidence původců a správa odvodů se řídí atomovým zákonem č. 18/1997 Sb., nařízením vlády č. 224/1997 Sb., o výši a způsobu odvádění prostředků původců radioaktivních odpadů na jaderný účet, a zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

SÚRAO zpracovala interní postup pro evidenci původců radioaktivních odpadů, navrhla tiskopisy evidenčního listu, jejichž vyplnění je nezbytné pro zahájení evidence. Na agendu evidence navazuje správa odvodů na jaderný účet, která zahrnuje přiznání k odvodu, vydání platebního výměru včetně splátkového kalendáře.

V roce 1997 byla dle stanovených postupů zaevidována společnost ČEZ, a. s., a po splnění úkonů potřebných k zaevidování jí bylo přiděleno evidenční číslo původce. Od měsíce října začala splácet měsíční zálohy odvodu na jaderný účet ve výši 52 444 475,- Kč a do konce roku tak na jaderný účet odvedla celkem 157 333 425,- Kč.

Dále SÚRAO zahájila řízení s dalšími organizacemi, kterým předala k vyplnění evidenční listy původců radioaktivních odpadů a vyzvala je k následnému zaevidování. Jedná se o následující organizace: ARTIM, Léčebné lázně Jáchymov, Mendelova zemědělská a lesnická universita Brno, ÚJV Řež, ÚJF Řež, ARAO a Lékařská fakulta UK Hradec Králové.

4. Hospodaření SÚRAO

SÚRAO vykonává právo hospodaření s majetkem státu a účtuje o něm ve svém účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a podle opatření Ministerstva financí č.j. V/20530/1992, kterým se stanoví účtová osnova pro rozpočtové a příspěvkové organizace. Rozpočet SÚRAO se sestavuje dle rozpočtové skladby stanovené opatřením Ministerstva financí č.j. 111/27947/1996, ve znění pozdějších opatření Ministerstva financí.

SÚRAO nemá vlastní majetek, neodepisuje investiční majetek, netvoří rezervy, není plátcem daně z příjmů právnických osob ve smyslu §18, odstavec 2, písmeno c) zákona č. 586/92 Sb., o dani z příjmu, ani plátcem daně z přidané hodnoty, netvoří zisk a ke konci roku odvádí veškeré příjmy za služby poskytované původcům radioaktivních odpadů a nevyčerpané rozpočtové prostředky s výjimkou zůstatku FKSP zpět na jaderný účet.

4.1. *Financování činnosti*

Problematika radioaktivních odpadů je značně složitá a z hlediska vlivu na okolní životní prostředí velmi dlouhodobá, proto je třeba zajistit dostatečné množství finančních prostředků pro jejich bezpečné ukládání a další činnosti s tím spojené. Na základě usnesení vlády ČR č. 472/97 a ve smyslu atomového zákona zřídilo MF u ČNB pro uvedený účel jaderný účet, na němž budou finanční prostředky soustředěny a jeho prostřednictvím veškeré aktivity týkající se radioaktivních odpadů financovány. Zdrojem jaderného účtu jsou prostředky získané formou odvodů od původců radioaktivních odpadů, dále úroky z účtu, výnosy z operací na finančním trhu, příjmy SÚRAO, dotace, dary a další příjmy. Správcem jaderného účtu je MF.

Veškeré činnosti SÚRAO jsou financovány z prostředků jaderného účtu a jsou na účet SÚRAO uvolňovány postupně na základě schváleného rozpočtu a plánu práce SÚRAO podle žádosti předkládané MF.

V době zahájení činnosti SÚRAO (1. června 1997) ještě nebyly vytvořeny zdroje na jaderném účtu a financování první fáze její činnosti bylo zajištěno formou návratné finanční výpomoci z prostředků státního rozpočtu. Na základě toho byla uzavřena smlouva mezi SÚRAO a MPO o poskytnutí bezúročné návratné finanční výpomoci z rozpočtu MPO ve výši 3 000 tis. Kč. Pro tyto účely byly u ČNB zřízeny účty – dotační, příjmový a výdajový. Z poskytnuté dotace bylo na příjmový účet převedeno celkem 2 000 tis. Kč.

Vzhledem k tomu, že SÚRAO je financovaná z jaderného účtu a nikoliv ze státního rozpočtu, docházelo při vedení jejích účtů u ČNB a při provádění bankovních operací ke komplikacím. Proto se obě strany dohodly o zrušení smlouvy a SÚRAO uzavřela smlouvu o založení běžného účtu a provádění bankovních operací s Komerční bankou s účinností od 4. listopadu 1997. Investiční účet nebyl ve sledovaném období zřízen.

V průběhu činnosti byly připraveny veškeré podklady a navrženy postupy pro realizování odvodů na jaderný účet a od listopadu bylo možné přejít na řádné financování SÚRAO z jaderného účtu.

Finanční prostředky z jaderného účtu MF poukázalo na běžný účet SÚRAO v těchto etapách :

13. 11. 1997	3 400 tis. Kč
12. 12. 1997	800 tis. Kč
celkem	4 200 tis. Kč.

Čerpaná návratná výpomoc ze státního rozpočtu byla používána na běžné a kapitálové výdaje SÚRAO do doby, než nabylo účinnosti nařízení vlády č. 224/97 Sb. a než se tedy začaly soustřeďovat prostředky na jaderném účtu. Nevyčerpané prostředky z návratné finanční výpomoci poskytnuté MPO ve výši 1 000 tis. Kč byly převedeny z dotačního účtu SÚRAO u ČNB zpět na účet MPO. Zůstatek výdajového účtu u ČNB ve výši 60 tis. Kč byl 14. 11. 1997 převeden na běžný účet SÚRAO u Komerční banky. Čerpaná finanční výpomoc ve výši 2 000 tis. Kč byla po prvním převodu prostředků z jaderného účtu (13. 11. 1997)

vracena z běžného účtu SÚRAO na účet MPO dne 25. 11. 1997. Tím byla ukončena přechodná etapa financování formou finanční výpomoci z MPO.

Z celkového objemu finančních prostředků ve výši 4 200 tis. Kč převedených na účet SÚRAO k 31. 12. 1997 vyčerpala SÚRAO 3 718 tis. Kč. **Nevyčerpané prostředky ve výši 482 tis. Kč převedla zpět na jaderný účet ve smyslu článku 10 Statutu SÚRAO.**

4.2. Rozpočet

Pro rok 1997 byl usnesením vlády ČR č. 822 ze dne 17. 12. 1997 schválen rozpočet a závazné ukazatele v celkové výši 5 000 tis. Kč.

Přehled plnění závazných ukazatelů rozpočtu (v tis. Kč)

<u>Položka</u>	<u>rozpočet</u>	<u>čerpání</u>	<u>% čerpání</u>
<i>Příjmy z jaderného účtu</i>	5 000	3 718	74,36
Běžné výdaje	3 335	2 193,8	65,78
z toho : platy zaměstnanců	985	685,5	69,60
ostatní osobní náklady	200	12,3	6,16
povinné pojistné	415	246,3	59,36
neinvestiční převody FKSP	20	13,8	68,76
Kapitálové výdaje	1 665	1 524,2	91,54
<i>Výdaje celkem</i>	5 000	3 718	74,36

Hospodaření v roce 1997 bylo spojeno zejména s organizačním zajištěním fungování SÚRAO, tj. přípravou prostor, vybavením výpočetní technikou, personálním obsazením, zpracováním dílčích interních směrnic a postupů apod.

Rozpočet v příjmové části obsahoval pouze prostředky z jaderného účtu v celkové výši 5 000 tis. Kč odpovídající plánovaným výdajům. Příjmy z vlastní činnosti v hodnoceném roce nebyly žádné.

Výdajová část rozpočtu je rozdělena na běžné výdaje a kapitálové výdaje. Do běžných výdajů jsou kromě položek uvedených v závazných ukazatelích zahrnuty také nákup a spotřeba materiálu, služby spojů, služby spojené s nájemným, školení, poradenské služby, cestovné, nákup externích služeb. Kapitálové výdaje obsahují výdaje na pořízení počítačové sítě, nákup dopravních prostředků a programového vybavení. Podrobné čerpání prostředků rozpočtu podle jednotlivých položek včetně komentáře je uvedeno v příloze B. Výkaz příjmů a výdajů je uveden v příloze C a rozvaha v příloze E.

Z hlediska zajištění efektivního a účelného vynakládání finančních prostředků z rozpočtu SÚRAO bylo již od počátku její činnosti důsledně postupováno ve smyslu zákona č. 199/94 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Konkrétně se jednalo zejména o vybavení SÚRAO kancelářským nábytkem, základními technickými prostředky, výpočetní technikou, pořízení služebního vozidla, apod.

V souladu s ustanovením § 30 atomového zákona bylo vedení účetnictví SÚRAO a účetní uzávěrka podrobena externímu auditu, kterým na základě výběrového řízení byla pověřena auditorka Ing. Zdenka Valentová. Audit prokázal, že vedení účetnictví a účetní uzávěrka jsou v souladu s příslušnými předpisy. Výsledek auditu je uveden dále.

5. *Vyhodnocení roku 1997*

Rok 1997 byl rokem zahájení činnosti SÚRAO, znamenal zejména personální zajištění a postupné vypracování základních dokumentů upravujících její fungování. Jednotlivé úkoly schválené v plánu činnosti lze považovat za splněné, i když je třeba přiznat určité posuny

v harmonogramu jednotlivých kroků. S jistým časovým zpožděním byli jmenováni jednotliví členové Rady, stejně tak se prodloužilo schvalování plánu prací na rok 1998. Problémem i nadále zůstává zajištění trvalého umístění SÚRAO.

Přes uvedené výhrady lze konstatovat, že požadavky IV. hlavy zákona č. 18/97 jsou plněny jak ve vztahu k činnostem roku 1997, tak k navazujícím aktivitám v následujících letech. Dosavadní činnost SÚRAO umožňuje předpokládat, že v dalším období budou postupně osvojeny a plněny všechny zákonné úkoly.

6. Výrok auditora

7. Záměry pro rok 1998

Plán činnosti na rok 1998 navazuje na činnosti v roce 1997 a byl schválen usnesením vlády č. 822 ze dne 17. 12. 1997. V roce 1998 se SÚRAO zaměří na plnění úkolů vyplývajících z atomového zákona. Kromě doplnění počtu zaměstnanců podle organizačního řádu projednaného Radou bude sledována příprava převzetí provozovaných úložišť, zřizování evidence původců radioaktivních odpadů, správa odvodů a výzkum hlubinného úložiště.

Rozpočet na rok 1997 dle položek (v tis. Kč)

položka	rozpočet	čerpání	%
5111 platy zaměstnanců	985	685,5	69,6
5112 ostatní osobní výdaje	200	12,5	6,2
511 platy a ostatní osobní výdaje	1 185	698,0	58,9
5121 pojistné na sociální zabezpečení	308	183,0	59,4
5122 pojistné na zdravotní pojištění	107	63,3	59,2
512 povinné pojistné	415	246,3	59,4
5136 knihy, učební pomůcky, tisk	20	19,3	96,7
5137 drobný hmotný majetek	690	738,0	106,9
5139 nákup materiálu	38	66,0	174,1
513 nákup materiálu celkem	748	823,3	110,1
514 úroky	0	2,0	-
515 nákup vody, paliv, energie	24	1,0	4,7
5161 služby pošt	13	1,7	13,6
5162 služby telekomunikací	75	19,9	26,5
5163 služby peněžních ústavů	70	27,7	39,6
5164 nájemné	44	43,5	99,0
5166 poradenské služby	200	39,8	19,9
5167 školení, vzdělávání	107	73,4	68,6
5168 zpracování dat	30	12,3	40,9
5169 jiné služby	14	167,5	1 196,7
516 nákup služeb	553	385,9	69,8
5172 programové vybavení	40	3,2	8,1
5173 cestovné	170	13,1	7,7
5174 ostatní cestovní náhrady	2	0,9	44,0
5175 pohoštění a dary	8	4,8	60,4
517 ostatní nákupy	220	22,0	10,0
5342 převod do FKSP	20	13,8	68,8
5345 převod vlastním účtům	0	1,3	-
534 neinvestiční převody	20	15,1	75,3
590 ostatní neinvestiční výdaje	170	0	-
5 běžné výdaje	3 335	2 193,8	65,8
611 nehmotný investiční majetek	260	331,8	127,6
6122 stroje, přístroje, zařízení	65	61,1	94,0
6123 dopravní prostředky	400	324,9	81,2
6125 výpočetní technika	940	806,4	85,8
612 hmotný investiční majetek	1 405	1 192,4	84,9
6 kapitálové výdaje	1 665	1 524,2	91,5
VÝDAJE CELKEM	5 000	3 718,0	74,4

Komentář k čerpání rozpočtu za rok 1997

Třída 5 – Běžné výdaje.

Položka 5137 (drobný hmotný majetek) byla čerpána ve výši 106,92 %. Vzhledem k tomu, že celková plánovaná částka na výdaje byla 690,- tis. Kč se domníváme, že jde o zanedbatelné překročení, neboť je obtížné v době plánování výše jednotlivých položek přesně určit výši potřeb či vývoj cen. Jelikož celkový rozpočet organizace nebyl překročen, nekomentujeme čerpání této položky.

Položka 5139 (nákup materiálu) byla oproti plánované částce 38,- tis. Kč čerpána ve výši 66,15 tis. Kč. To odpovídá čerpání ve výši 174,09 %. Překročení bylo způsobeno nutností vybavit užívané místnosti okenními žaluziemi a koberci. Vyšší výdaje byly pokryty úsporami v jiných položkách.

Položka 5169 (nákup služeb j.n.) Plán 14,- tis. Kč. Čerpání 167,53 tis. Kč. Plnění 1196,66 %.

Položka 5166 (konzultace a jiné) Plán 200,- tis. Kč. Čerpání 39,8 tis. Kč. Plnění 19,9 %.

Součet plánovaných výdajů v těchto položkách je 214,- tis. Kč. Vynaloženo však bylo celkem pouze 207,23 tis. Kč, tedy vcelku nedošlo k žádnému překročení rozpočtu.

V položce 5169 byl plánován pouze příspěvek na stravování, kdežto v položce 5166 byly všechny ostatní předpokládané služby. Například vedení účetnictví, právní služby, služby spojené se zařizováním prostorů SÚRAO, propagace, inzeráty, návrh na logo organizace a další služby. Při skutečném zařazování jednotlivých výdajů do položek rozpočtové skladby došlo k jejich nepřesnému zařazení. Firma ECOM, která vedla účetnictví SÚRAO, zařazovala výdaje do položek podle svých zvyklostí. Došlo pouze k nepřesnému rozdělení výdajů mezi položkami 5169 a 5166. Formálně bylo sice možné tento nedostatek opravit, vzhledem k časové náročnosti opravy a k vytíženosti MÚZO, která data zpracovává, SÚRAO od této dohody upustila.

Ve třídě 5 jako celek bylo oproti plánu ve výši 3 335,- tis. Kč vynaloženo pouze 2 193,8 tis. Kč, tedy bylo vynaloženo jen 65,78 % plánovaných finančních prostředků.

Třída 6 - Kapitálové výdaje.

Položka 611 (pořízení nehmotného investičního majetku) byla plánována ve výši 260,- tis. Kč. Výdaje činily 331,8 tis. Kč, to odpovídá plnění na 127,6 %. Toto dílčí překročení bylo způsobeno podhodnocením výše plánovaných výdajů na pořízení nehmotného investičního majetku, a to zejména u nákladů na pořízení multilicencí, jejichž pořízení kryje potřeby jak roku 1997, tak částečně i potřebu roku 1998. Náklady na zakoupení dalších licencí by bylo nutno vynaložit též v roce 1998, ale souhrnné výdaje za oba roky by pak byly podstatně vyšší, než současné.

Ve třídě 6 jako celek bylo celkové čerpání 1 524,2 tis. Kč, tedy bylo vynaloženo 91,54 % z plánovaných 1 665,- tis. Kč.

Výkaz příjmů a výdajů k 31.12.1997 (v tis. Kč)

položka	rozpočet	čerpání
<i>Příjmy</i>		
třída 4 přijaté dotace z jaderného účtu	5 000	3 718
<i>Příjmy celkem</i>	5 000	3 718
 <i>Výdaje</i>		
třída 5 běžné výdaje	3 335	2 193,8
třída 6 kapitálové výdaje	1 665	1 524,2
<i>Výdaje celkem</i>	5 000	3 718

R o z v a h a k 31. 12. 1997 (v tis. Kč)**AKTIVA****A. Stálá aktiva 2 226,33**

1. nehmotný investiční majetek	331,76
- software	87,05
- jiný nehmotný investiční majetek	244,71
2. oprávky k nehmotnému investičnímu majetku	0
3. hmotný investiční majetek	1 894,57
- samostatné movité věci	1 192,40
- jiný hmotný investiční majetek	702,17
4. oprávky k hmotnému investičnímu majetku	0
5. finanční investice	0

B. Oběžná aktiva 50,11

1. zásoby	0
2. pohledávky	50,11
- pohledávky z obchodního styku	49,91
- jiné pohledávky	0,20
3. finanční majetek	0
4. prostředky rozpočtového hospodaření	0
5. přechodné účty aktivní	0

ÚHRN AKTIV 2 276,44**PASÍVA****C. Vlastní zdroje krytí aktiv 2 276,45**

1. majetkové fondy	2 226,34
- fond investičního majetku	2 226,34
2. finanční fondy	0
3. zvláštní fondy rozpočtových organizací	0
4. zdroje krytí prostředků rozpoč. hospodaření	0
5. hospodářský výsledek	50,11
- saldo výdajů a nákladů rozpoč. hospodaření	50,11

D. Cizí zdroje 0

ÚHRN PASÍV

2 276,45